



EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2

KOMISIA ZVEREJNILA PIATU
VÝROČNÚ SPRÁVU O PRÁVNOM
ŠTÁTE V EÚ

str. 4

#WATERWISEEU:
KAMPAŇ, KTORÁ CHCE
ZMENIŤ NÁŠ POHĽAD NA
VODU V EURÓPE

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | August 2024



KOMISIA SCHVÁLILA SLOVENSKÚ SCHÉMU ŠTÁTNEJ POMOCI VO VÝŠKE 25 MILIÓNOV EUR NA PODPORU CHOVATEĽOV HOSPODÁRSKÝCH ZVIERAT V SÚVISLOSTI S RUSKOU VOJNOU PROTI UKRAJINE

Európska komisia schválila slovenskú schému vo výške 25 miliónov eur na podporu chovateľov hospodárskych zvierat v súvislosti s ruskou vojnou proti Ukrajine. Schéma bola schválená na základe dočasného krízového a prechodného rámca štátnej pomoci (ďalej len „TCTF“), ktorý Komisia prijala 9. marca 2023 a ktorý bol zmenený 20. novembra 2023 a 2. mája 2024. Pomoc bude pozostávať z obmedzených súm vo forme priamych grantov. Opatrenie bude otvorené pre chovateľov hospodárskych zvierat, ktorým hrozí strata finančnej likvidity v dôsledku ťažkostí na poľnohospodárskom trhu vyvolaných ruskou vojnou proti Ukrajine. Komisia zistila, že slovenská schéma je v súlade s podmienkami stanovenými v TCTF. Konkrétne pomoc i) nepresiahne 280 000 eur na príjemcu; a ii) poskytne sa najneskôr do 31. decembra 2024. Komisia dospela k záveru, že schéma je

potrebná, vhodná a primeraná na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ a podmienkami stanovenými v TCTF. Na tomto základe Komisia schválila schému podľa pravidiel EÚ o štátnej pomoci.

Po vyriešení otázok týkajúcich sa dôverného charakteru informácií bude verzia rozhodnutí, ktorá nemá dôverný charakter, sprístupnená pod číslom veci SA.115132 v registri štátnej pomoci na webovom sídle Komisie venovanom hospodárskej súťaži.



KOMISIA ZVEREJNILA PIATU VÝROČNÚ SPRÁVU O PRÁVNOM ŠTÁTE V EÚ

Komisia uverejnila dňa 24. júla 2024 svoju piatu výročnú správu o právnom štáte, v rámci ktorej systematicky a objektívne preskúmala vývoj v oblasti právneho štátu, a to jednotným spôsobom vo všetkých členských štátoch. V porovnaní s prvým vydaním správy o právnom štáte prijatej v roku 2020 sú členské štáty a EÚ ako celok oveľa lepšie pripravené odhaľovať vznikajúce výzvy, predchádzať im a riešiť ich. Buduje sa tak odolnosť našich európskych demokracií a vzájomná dôvera v EÚ. Zároveň sa zlepšuje fungovanie jednotného trhu a vytvárajú sa výhody pre podnikateľské prostredie, vďaka ktorému sa zvyšuje konkurencieschopnosť a udržateľný rast. Správa sa počnúc svojim prvým vydaním v roku 2020 stala skutočným motorom pozitívnych reforiem: pokiaľ ide o odporúčania vydané v roku 2023 v celom rozsahu alebo sčasti sa vyhovel dvom tretinám (68 %) z nich. V prípade niektorých členských štátov však pretrvávajú systémové obavy a situácia sa naďalej zhoršuje. Odporúčania tohtoročnej správy sa zameriavajú práve na tieto obavy. V správe sa neuvádzajú žiadne odporúčania pre krajiny zapojené do procesu rozširovania, keďže odporúčania pre tieto krajiny sa vydávajú výlučne v kontexte výročného balíka

rozširovania. Tohtoročná správa sa prvýkrát zameriava aj na vývoj v Albánsku, Čiernej Hore, Severnom Macedónsku a Srbsku, a to v rámci štyroch kapitol venovaných uvedeným krajinám. Podľa dnes uverejneného osobitného prieskumu Eurobarometra viac ako sedem z desiatich občanov EÚ súhlasí s tým, že EÚ zohráva dôležitú úlohu pri podpore dodržiavania zásady právneho štátu v ich krajine. Takmer deväť z desiatich občanov EÚ považuje za dôležité, aby všetky členské štáty EÚ rešpektovali základné hodnoty EÚ, pričom tento názor sa od roku 2019 ustálil. Okrem toho sa v mnohých krajinách výrazne zlepšil pocit informovanosti o základných hodnotách EÚ: celkovo sa 51 % občanov EÚ cíti dobre informovaných o základných hodno-

tách EÚ a právnom štáte v porovnaní so 43 % v roku 2019. Správa z roku 2024 obsahuje ako každý rok oznámenie, ktoré skúma situáciu v EÚ ako celku, a 27 kapitol o jednotlivých krajinách, ktoré sú zamerané na podstatný vývoj v každom z členských štátov. Správa obsahuje aj posúdenie minulo-ročných odporúčaní a na tomto základe opäť poskytuje všetkým členským štátom konkrétne odporúčania.

Správa pokrýva štyri piliere: vnútroštátna justícia, protikorupčné rámce, sloboda a pluralita médií, ako aj iné inštitucionálne systémy brzd a protiváh. Komisia teraz vyzýva Európsky parlament a Radu, aby na základe tejto správy pokračovali vo všeobecnej rozprave a rozprave o jednotlivých krajinách, pričom príslušné odporúčania zároveň využijú na ďalšie skúmanie, ako možno dosiahnuť konkrétny pokrok. Komisia vyzýva aj národné parlamenty, občiansku spoločnosť a ďalšie kľúčové zainteresované strany a aktérov, aby pokračovali vo vnútroštátnom dialógu o právnom štáte, a to aj na európskej úrovni, pričom sa vo väčšej miere majú zapojiť samotní občania. Komisia napokon vyzýva členské štáty, aby účinne využívali príležitosti a aby sa zaoberali problémami uvedenými v tejto správe.



KOMISIA UVEREJNILA NOVÉ USMERNENIA PRE LEPŠIU ZROZUMITELNOSŤ PRÁV CESTUJÚCICH V LETECKEJ DOPRAVE

Komisia uverejnila revidované výkladové usmernenia o právach cestujúcich v leteckej doprave, ktoré uľahčia dodržiavanie predpisov a zharmónizujú presadzovanie zo strany vnútroštátnych orgánov. Od roku 2016 Komisia poskytuje usmernenia na riešenie spoločných obáv vnútroštátnych orgánov presadzovania práva, cestujúcich a ich združení a zástupcov odvetvia. Revízia zohľadňuje najmä rozhodnutia Súdneho dvora od roku 2016, ktorými sa objasňujú ur-

čité ustanovenia, čo umožňuje účinnejšie a konzistentnejšie presadzovanie pravidiel. Doplnila sa aj nová časť o masívnych prerušeníach cestovania. Uverejnili sa aj revidované výkladové usmernenia o právach osôb so zdravotným postihnutím a osôb so zníženou pohyblivosťou v leteckej doprave. Práva cestujúcich vymedzené na úrovni EÚ uplatňujú poskytovatelia dopravy a presadzujú ich vnútroštátne orgány. Rozdiely medzi vnútroštátnymi postupmi môžu spôsobiť zmätok

cestujúcich, keď počas cesty čelia problémom. Pre cestujúcich môže byť takisto ťažké pochopiť potrebné kroky a nájsť vhodnú pomoc. Usmernenia pomôžu zlepšiť vykonávanie a doplnia úsilie Komisie o zvýšenie informovanosti o právach cestujúcich, a to aj prostredníctvom pravidelných online kampaní na zvyšovanie informovanosti, webových stránok portálu Vaša Európa a mobilnej aplikácie na ochranu práv cestujúcich.



NOVÉ PRAVIDLÁ EÚ PODPORUJÚ OPRAVU TOVARU

Dňa 30.07.2024 nadobúdla účinnosť nová smernica EÚ na podporu opravy tovaru. Nové pravidlá podporujú udržateľnejšiu spotrebu tým, že uľahčujú opravu chybných výrobkov a nabádajú spotrebiteľov, aby svoje chybné výrobky namiesto ich výmeny opravovali. Členské štáty musia smernicu transponovať do vnútroštátneho práva do 31. júla 2026.



#WATERWISEEU: KAMPAŇ, KTORÁ CHCE ZMENIŤ NÁŠ POHĽAD NA VODU V EURÓPE

Cieľom kampane je, aby si Európa do roku 2050 vytvorila odolnosť proti nedostatku vody. Európa sa otepľuje dvakrát rýchlejšie ako zvyšok sveta a jej vodné systémy sú pod rastúcim tlakom. Nedostatok



vody postihuje každoročne 30 % Európanov a 20 % pôdy. Až 70 % európskych občanov vyjadrilo znepokojenie nad nedostatkom vody a nad jej znečistením, takmer polovica z nich však má pocit, že nie je o problémoch súvisiacich s vodou vo svojej krajine dostatočne informovaná. Preto bola nedávno spustená kampaň #WaterWiseEU, ktorej cieľom je zasadiť sa o to, aby si Európa do roku 2050 vytvorila odolnosť proti nedostatku vody.

Kolobeh vody, teda proces, počas ktorého voda prechádza cez zem,

moría a atmosféru, je narušený a musí sa dať do poriadku. Ľudská činnosť a zmena klímy poškodzujú ekosystémy, čo vedie k väčšiemu odparovaniu vody, častejšiemu výskytu povodní, väčšiemu suchu a úbytku množstva vody pre nás a všetky ostatné formy života, ktoré by bez vody nemohli existovať. Cieľom komunikačnej kampane #WaterWiseEU, ktorá bude prebiehať až do jesene, je zvýšiť informovanosť o tejto problematike a upriamiť pozornosť na mnohé už dostupné riešenia.

REVIDOVANÉ NARIADENIE O ORTUTI NADOBÚDA ÚČINNOSŤ

V revidovanom nariadení o ortuti sa zakazuje posledné úmyselné zostávajúce používanie ortuti v EÚ a prispieva sa k cieľu nulového znečistenia, ktorým je životné prostredie bez toxických látok. Predstavuje prelom v ochrane ľudského zdravia s jasnými environmentálnymi prínosmi. Nové pravidlá zakazujú používanie a vývoz zubného amalgámu k 1. januáru 2025. Členské štáty, ktoré potrebujú viac času na prispôbenie svojho vnútroštátneho systému zdravotnej starostlivosti, dostanú obmedzenú a dočasnú výnimku na používanie, výrobu a dovoz zubného amalgámu (do 30. júna 2026). Podľa revidovaného nariadenia budú musieť členské štáty zastaviť výrobu, dovoz a vývoz určitých kategórií svetelných zdrojov obsahujúcich ortuť od 31. decembra 2026.



EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2024

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.